

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. I. Quædam præmittuntur ad resolutionem quæstionis necessaria,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

TRACTATVS PRIMVS.

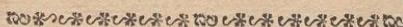
*DE EXISTENTIA, ET VNITATE DEI,
eiusque natura & attributis.*

A quaest. 2. D. Thomae usque ad 12.

Onvenienter D. Thomas Theologiam inchoat à Deo. Primo quia illa, ut ipsum nomen indicat, est sermo vel cognitione deo. Secundo, quia est sapientia suprema, medians inter divinam & humana: quare debet incipere ubi humana definit, nempe à cognitione Dei. Tertio, quia est participatio divinae scientiae, que primò essentiam divinam, tanquam ejus objectum formale, secundariò verò creaturas, tanquam objecta secundaria, & materialia contemplatur. Denique, quia cùm Deus sit subjectum, vel objectum Theologiae (ut supra ostendimus) ejus essentia, & ratio, est primum principium, à quo cetera omnia que in ea praetulantur, dependent, & per quod tanquam per rationem à priori demonstrari debent.

Perlustratò igitur Theologiae vestibulò, sacras ejus aëdes ingredimur, & profundissima Divinitatis Mysteria, scientiaeque Sanctorum intima, & arcana, perscrutari, & contemplari incipiimus in hoc primo Tractatu, quem in quatuor disputationes dividemus. Prima erit de existentia, & unitate Dei. Secunda de ejus natura & quidditate. Tertia de attributis Dei in communi. Quarta de illis in particulari.

DISPUTATIO I.

*DE EXISTENTIA ET
unitate Dei.*

Ad quaest. 2. D. Thomae.

Antequam D. Thomas de natura Dei, ejusque attributis disputare incipiat, præmittit id quod omnibus maximè necessarium est, scilicet cognoscere Deum esse: licet enim nulla scientia prober, sed presupponatur objectum, quoad an est, tamen quia Theologia, non solum est scientia, sed etiam sapientia, ad eam pertinet se reflectere circa sua principia, ea defendendo & explanando, & probare Deum esse, non ex propriis, sed rationibus acceptis à Metaphysica, quas tamen corrigit & perficit. Igitur cum S. Doctore in hac prima Disputatione, Primo resolvemus, an Deum esse sit per se notum, vel à nobis demonstrabile? Secundo, quinque demonstrationes de existentia Dei, quas tradit art. 3. breviter exponemus. Tertiò alias adjungemus, defumptus ex artificio mundi structura & mirabili hominis compositione. Quartò ostendemus, Deum non posse invincibiliter ignorari. Denique ut politeissimum cum Atheismo simul expugnemus, agemus de unitate Dei, & evidentissimis rationibus demonstrabimus contra Gentiles & Paganos, pluralitatem Deorum esse impossibilem, vel, ut loquitur Athanasius, pluralitatem Deorum, esse nullitatem Deorum.

Tom. I.

A

ARTICVLVS I.

An hæc propositio, Deus est, sit per se nota, vel à nobis demonstrabilis?

§. I.

*Quædam præmituntur ad resolutionem
questiōnis necessaria.*

Notandum primum, quod sicut duplex est veritas, una formalis, & alia objectiva; ita duplex est propositio: una formalis, que consistit in ipsis mentis conceptibus, quibus attingitur unio, seu connexio prædicati cum subjecto: alia objectiva, que est ipsa veritas objecti, que concipiatur, vel enunciatur; aut ipsa unio, seu connexio prædicati cum subjecto. Quando ergo inquiritur, an hæc propositio, *Deus est*, sit per se nota, vel demonstrabilis, non est quaestio de propositione formalis, sed objectivæ.

Notandum secundò ex D. Thoma h̄c art. i. propositionem per se notam, illam esse cuius prædicatum includitur in ratione & definitione subjecti: sicut enim Sol dicitur per se visibilis, quia non potest videri per aliud magis lucidum & visibile: ita & propositio vocatur per se nota, que non potest demonstrari, & manifestari per aliud prius & notius: unde cùm essentia & quidditas rei, nihil habeat prius, per quod possit manifestari & demonstrari, illa propositio cuius prædicatum est de essentia subjecti, & includitur in ejus definitione, dicitur immediata, & per se nota.

Notandum tertio ex eodem S. Doctore ibidem, quod propositio per se nota est duplex: quædam est per se nota secundum se tantum; quædam vero per se nota secundum se, & quoad nos. Propositio per se nota secundum se tantum, est illi cuius prædicatum est de ratione subjecti, & quidditas prædicati & subjecti est nobis ignota. Propositio verò per se nota, secundum se, & quoad nos, illa dicitur cuius prædicatum est de ratione subjecti, & omnibus notum est de prædicato & subjecto quid sit; & hoc modo prima demonstrationis principia, cuius communissimos terminos, v. g. ens & non ens, totum & pars, nullus ignorat, dicuntur per se nota.

Notandum quartò ex eodem D. Thoma ibidem in resp. ad 1. quod Deus dupliciter considerari potest: unò modò sub quadam communitate & confusione: inquantum scilicet est hominis beatitudo, vel quatenus continetur sub ratione boni ut sic, èd ferè modò quò quando videmus hominem à longè venientem, cum cognoscimus confusā quadam & universali cognitione, quatenus scilicet est ens vel corpus: aliò modò potest Deus considerari in particulari, & sub ratione primi entis, & quatenus est natura quædam omnium perfectissima, quæ est prima causa, & primum principium omnium aliarum.

E